

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Ερευνητικό Ινστιτούτο

Πολυγλωσσία και Γλωσσική πολιτική

Ε.Ι.Π.ΟΛ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Πολυγλωσσία & Γλωσσική Πολιτική

Φιλοσοφική Σχολή
Πανεπιστημιούπολη
Ζωγράφου 157 84, Αθήνα

<http://eipol.uoa.gr>

Ποιοι είμαστε

Το Ε.Ι.ΠΟΛ (Ερευνητικό Ινστιτούτο για την Πολυγλωσσία και τη Γλωσσική πολιτική) συνεχίζει το έργο του ομώνυμου Κέντρου Αριστείας του οποίου αποτελεί αναβαθμισμένη μορφή. Επιδιώξιμάς η ευαισθητοποίηση της ακαδημαϊκής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών για την αδήριτη ανάγκη ανάπτυξης έρευνας και πολιτικών για τη γλώσσα.

Στη διεπιστημονική ομάδα του Ε.Ι.ΠΟΛ συμμετέχουν ερευνητές και ερευνήτριες από το διδακτικό δυναμικό 13 διαφορετικών Τμημάτων του ΕΚΠΑ που προσφέρουν προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στις Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες και ανήκουν σε τρεις Σχολές: τη Φιλοσοφική Σχολή, τη Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών και τη Σχολή Επιστημών Αγωγής. Στο έργο τους συνεπικουρούνται από επισκέπτες ερευνητές του ΕΚΠΑ, άλλων πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Το Ε.Ι.ΠΟΛ είναι:

- **Ερευνητικό ινστιτούτο** για τις γλώσσες, τις γλωσσικές τεχνολογίες, τη χρήση των γλωσσών σε διαφορετικά περιβάλλοντα, τη γλωσσική κατάκτηση, διδασκαλία, εκμάθηση και αξιολόγηση, καθώς και για τις γλωσσικές πολιτικές στην κοινωνία και σε/για όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.
- **Κόμβος** για τη γλωσσική εκπαίδευση, στο πλαίσιο του οποίου διενεργούνται, προσκαλούνται και προβάλλονται ερευνητικές και εκπαιδευτικές δράσεις που λαμβάνουν υπόψη την «πολυγλωσσική στροφή στην εκπαίδευση».
- **Φιλόξενη στέγη** έργων που σχετίζονται με την πολυγλωσσία και μελετών που πραγματοποιούνται σε ακαδημαϊκές ερευνητικές μονάδες του ΕΚΠΑ και άλλων ελληνικών και ευρωπαϊκών ΑΕΙ.

Γενικός σκοπός του Ε.Ι.ΠΟΛ είναι να λειτουργήσει ως γέφυρα ανάμεσα στην επιστήμη, την κοινωνία και την πολιτική.

Στους στόχους του Ε.Ι.ΠΟΛ περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η συστηματική μελέτη για τη γλωσσική ποικιλομορφία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, οι επιπτώσεις της πολυγλωσσίας και ποικιλογλωσσίας από/και στην ψηφιακή πολυτροπική επικοινωνία, οι εφαρμογές των γλωσσικών τεχνολογιών στην αυτόματη μετάφραση και την πρόσβαση στην ακαδημαϊκή γνώση, οι στρατηγικές εκμάθησης και διδασκαλίας γλωσσών με βάση τις ανάγκες της κοινωνίας.

Το Ε.Ι.ΠΟΛ στηρίζει εκπαιδευτικά συστήματα και οργανισμούς, με την κατάθεση προτάσεων για τη διαχείριση της γλωσσικής ποικιλότητας, προτείνει σχέδια γλωσσικών πολιτικών που θα στηρίζουν την πολυγλωσσική και πολυπολιτισμική επικοινωνία στην Ελλάδα και την ελληνική γλώσσα ανά τον κόσμο.

Ερευνητικό Ινστιτούτο για την πολυγλωσσία και τη γλωσσική πολιτική

Instituto de Investigación para el Multilingüismo y la Política Lingüística

Institut de recherche sur le multilinguisme et la politique linguistique

Forschungsinstitut für Mehrsprachigkeit und Sprachpolitik

Çokdillilik ve dil politikası araştırma enstitüsü

Istituto di ricerca per il multilinguismo e la politica linguistica

Research Institute for multilingualism and language policy

«Το να γνωρίζεις μια άλλη γλώσσα είναι σαν να έχεις μια δεύτερη ψυχή.»

-Charlemagne

Διοικούσα Επιτροπή: Ομοτ. Καθ. Β. Δενδρινού, Καθ. Σ. Βαρλοκώστα, Καθ. Ρ. Δελβερούδη, Καθ. Σ. Μοσχονάς και Καθ. Ε. Σελλά

Τακτική Ερευνητική Ομάδα: Καθ. Αγγελική Αλεξοπούλου, Αν. Καθ. Μ.-Χ. Αναστασιάδη, Καθ. Σ. Βαρλοκώστα, Καθ. Δ. Βηδενμάιερ, Αν. Καθ. Μ. Βήχου, Καθ. Ρ. Δελβερούδη, Ομ. Καθ. Β. Δενδρινού, Καθ. Μ. Ιακώβου, Καθ. Ε. Καραβά, Καθ. Β. Μητσικοπούλου, Καθ. Σ. Μοσχονάς, Καθ. Ε. Σελλά, Καθ. Ν. Σηφάκης, Καθ. Β. Τσάκωνα και Επικ. Καθ. Α. Χίττα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑΣ

Ο σκοπός του πρώτου και μοναδικού Παρατηρητηρίου Πολυγλωσσίας στην Ελλάδα είναι:

- A) Η συλλογή έγκυρων και αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με την Ελληνική (περιλαμβανομένης και της Ελληνικής Νοηματικής), με τις ευρύτερα και λιγότερο διαδεδομένες «ξένες» γλώσσες, τις μειονοτικές γλώσσες και τις γλωσσικές ποικιλίες, όπως χρησιμοποιούνται, διδάσκονται και προωθούνται στην Ελλάδα και την Κύπρο.
- B) Η καταγραφή δεδομένων σχετικά με τις ιδεολογίες, τις στάσεις και τις αντιστάσεις απέναντι στις γλώσσες, τη γλωσσική ποικιλότητα και την πολυγλωσσία.
- Γ) Η παρακολούθηση και η μελέτη των ευρημάτων σχετικά με τη διγλωσσία και την πολυγλωσσία εντός και εκτός Ελλάδας.
- Δ) Η συλλογή πληροφοριών για τις ελληνικές σπουδές ανά τον κόσμο και η προώθηση της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ιδιαίτερα στην ομογένεια.

Έργα τα οποία ξεκίνησαν πριν την πρόσφατη επανίδρυση του Ε.Ι.ΠΟΑ είναι τα εξής: (α) Πολυγλωσσοί φοιτητές και απόφοιτοι ελληνικών πανεπιστημίων, (β) Γλώσσες κληρονομιάς στα κοινοτικά σχολεία της Ελλάδας: ο ρόλος τους στη διαμόρφωση πολιτιστικών ταυτοτήτων, (γ) Οι γλώσσες και οι «αποχρώσεις» της πολυγλωσσίας των φοιτητών/φοιτητριών, (δ) Η ελληνική γλώσσα και οι ελληνικές σπουδές στον κόσμο.

Τα ευρήματα της έρευνας και τα δεδομένα που συλλέγονται αποτελούν τη βάση για τη διατύπωση προτάσεων για γλωσσικές πολιτικές, σύμφωνα με τις παγκόσμιες ανάγκες, τις ευρωπαϊκές οδηγίες και τις εθνικές προσδοκίες. Τα αποτελέσματα των μελετών διαδίδονται μέσω της ιστοσελίδας του Ε.Ι.ΠΟΑ, με σκοπό την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, του φοιτητικού δυναμικού και των εκπαιδευτικών.

ΚΟΜΒΟΣ «Οι γλώσσες στην εκπαίδευση»

Σκοπός του Κόμβου είναι η διενέργεια και προβολή ερευνητικών και εκπαιδευτικών δράσεων που αφορούν τη γλωσσική εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, την εκμάθηση γλωσσών σε διαφορετικά περιβάλλοντα, και την επιμόρφωση εκπαιδευτικών γλωσσας.

Βασικοί στόχοι του Κόμβου είναι:

- Η συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τη διδασκαλία και εκμάθηση γλωσσών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και σε ποικίλα τα μαθησιακά περιβάλλοντα
- Η εκπόνηση επιστημονικών μελετών για τη γλωσσική εκπαίδευση και εκθέσεων οι οποίες περιλαμβάνουν τεκμήρια, ευρήματα και συμπεράσματα που βοηθούν τη χάραξη εκπαιδευτικών γλωσσικών πολιτικών
- Η παραγωγή ή αξιοποίηση προγραμμάτων και ψηφιακών εργαλείων χρήσιμων για τους εκπαιδευτικούς γλωσσών
- Η εκπόνηση και υποστήριξη προγραμμάτων, έργων και δράσεων ειδικά για την ξενόγλωσση εκπαίδευση και την αξιολόγηση της γλωσσομάθειας.
- Η επιμόρφωση εκπαιδευτικών γλώσσας.

Προβλέπεται συνεργασία με εκπαιδευτικούς της τάξης μέσω:

- 1) Δικτύου «Εκπαιδευτικοί για την Πολυγλωσσία» (βλ. [εδώ](#))
- 2) της «Πύλης Ενημέρωσης Εκπαιδευτικών» (βλ. [εδώ](#)).

Ερευνητικά προγράμματα

Το Ε.Ι.ΠΟΑ υιοθετεί και υποστηρίζει ερευνητικά έργα που πραγματοποιούνται από Εργαστήρια και ομάδες επιστημόνων του ΕΚΠΑ και άλλων ελληνικών και ξένων ΑΕΙ, όπως το:

- 1) Παράγοντες στην Ανάπτυξη της Γλώσσας της Οικογένειας και της Κοινωνίας (2023-2025), με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόγραμμα Πλαίσιο Ορίζοντας, Ευρώπη (Πυλώνας 1: Άριστη Επιστήμη) - Δράσεις Μαρί Σκλοντόφσκα-Κιουρί, υλοποιούμενο από το Εργαστήριο Ψυχολinguιστικής και Νευρογλωσσολογίας. <https://cordis.europa.eu/project/id/101109776>
- 2) Bilingualism Effects on Language Development, Literacy and Identity (2024-2025), χρηματοδοτούμενο από το UCL Global Engagement Funds. Το Εργαστήριο Ψυχολinguιστικής και Νευρογλωσσολογίας μετέχει ως εταίρος στο έργο.

Πληροφορίες για τα παραπάνω προγράμματα και τα νέα έργα που θα αναγγείλει ή προκηρύξει το Ε.Ι.ΠΟΑ θα βρίσκονται σύντομα στο πεδίο «Ερευνητικά Έργα» της επικαιροποιημένης ιστοσελίδας μας.

Συνεργασίες και εταίροι

Το Ε.Ι.ΠΟΑ είναι μέλος του [ECSPM](#) και της συμμαχίας [CURUM](#), η οποία αποτελείται από 22 πανεπιστημιακά ερευνητικά κέντρα που ασχολούνται με θέματα διγλωσσίας και πολυγλωσσίας και συμμετέχει σε ευρωπαϊκά προγράμματα όπως το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την (ψηφιακή) γλωσσική ισότητα ([ELE](#)), σε συμπόσια και ερευνητικές δράσεις.

Το Ε.Ι.ΠΟΑ προτίθεται να εξετάσει:

- Την ανανέωση διμερών συμφωνιών συνεργασίας του ομώνυμου Κέντρου Αριστείας με το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ, με σκοπό: (α) τη διεξαγωγή πειραματικής έρευνας για τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών και (β) την πλοτική εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών.
- Την επανεκκίνηση του Δικτύου για την Πολυγλωσσία, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πανεπιστημιακής συμμαχίας CIVIS, το οποίο σχεδίασε και πραγματοποίησε την πρώτη σειρά σεμιναρίων με θέμα «Πολυγλωσσία: η γλώσσα του CIVIS» (βλ. [εδώ](#)) που απευθύνεται σε φοιτητές των πανεπιστημίων που συμμετέχουν στο CIVIS.

Εκδηλώσεις

- Πριν την πρόσφατη επανίδρυση του, το 2023, το Ε.Ι.ΠΟΑ διοργάνωσε Ημερίδα, με τίτλο «Πολυγλωσσικό ήθος επικοινωνίας, εξωστρέφεια και συμπεριληψη στα ΑΕΙ», σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου (βλ. [εδώ](#)).
- Τον Σεπτέμβριο του 2025, το Ε.Ι.ΠΟΑ διοργάνωσε «Φόρουμ για γλωσσικές πολιτικές», γιορτάζοντας παράλληλα την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών, με κεντρικό ομιλητή τον Joseph LoBianco, Καθηγητή του Πανεπιστημίου της Μελβούρνης (βλ. [εδώ](#)).
- Το 2027 το Ε.Ι.ΠΟΑ θα συνδιοργανώσει και θα φιλοξενήσει στο ΕΚΠΑ το διεθνές συνέδριο του «API Education Forum», το οποίο το 2025 φιλοξενήθηκε από το Πανεπιστήμιο Sapienza στη Ρώμη (βλ. [εδώ](#)).

Επικοινωνία

URL: <http://eipol.uoa.gr>

EL: vdendrin@enl.uoa.gr

ES: aalexop@spanll.uoa.gr

FR: rdel@frl.uoa.gr

DE: achita@gs.uoa.gr

IT : kathyflorou@ill.uoa.gr

TR: elesella@turkmas.uoa.gr

